

၆၆
၇၄
၄၄

ဝါဒဆန့်ကျင်ဆုံး အိမ်ထောင်

၁၂၀
၂၂၆
၃၃၄
၄၄၄

Minkyan Khin '77

နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အမှတ်တရ တပျာများ

၉

ရေဆန်လမ်းသို့ အပြန်

နိုင်ဝင်းဆွေအမှတ်တရကဗျာများ

ဂျော့တီညိုနောင်စာပေ
P.O Box - 42
HUA MARK
BangKok - 10243
Thailand

ရည်ရွယ်ချက်

ယထာဗမာပြန်

၁၅၅၆ ရွှေဘိုလမ်း၊ ဘေဇင်းဝါဒီလ

အောင်လှ ၁၀၀၀

ဖျော်ဖြေရေး မင်းကျော်နိုင်

အတွင်းဝန် တင်ဦးလွင်

မြန်မာ

ရေဝတီညီနောင်စာပေ

P.O Box - 42

Hua Mark P.O

BangKok - 10243

Thailand

ထုတ်ဝေ
နိုင်ငံရေးအဖွဲ့ အမှတ်တရ စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးအဖွဲ့
(လွတ်မြောက်နယ်မြေ)။

စာစီ၊ ပုံနှိပ်

ABSDF Art Group

တန်ဖိုး

4 \$

စီစဉ်သူများ

မောင်လွမ်းလီ (ABSDF)

မင်းမင်းဦး (DPMS)

ဒေါ်ခင်နီ

(၁)

ကျနော်တို့တတွေ မာနယ်ပလောကို လက်ပြခဲ့ကြ။
 ဆရာနိုင်ဝင်း ဆွေရဲ့သတင်းကို နောက်ဆက်တွဲ ကြားထိကြရ။
 ဇေဇေဝါ၊ မသေမချာ၊ မရှင်းမလင်း၊ မတီမကျ။
 နောက်ဆုံး ... မြင်တွေ့ ခုံစဉ်း၊
 ခွဲခွာခဲ့ကြသူများ။
 တယောက်ပြီးတယောက်။ မေးပြန်းခဲ့၊ စုံစမ်းခဲ့၊
 ဖုံးထပ်ခဲ့၊ အချိန်ယူခဲ့ကြ။
 ချွတ်တော့ ...
 ဆရာ ကျန်းသွားခဲ့ပြီ။ (၂၄-၂-၉၅)။

ကျနော်တို့မှာ ကြေကွဲ၍မဆုံးနိုင်။
 မာနယ်ပလော တိုရိုက်သာ ပျောက်ဆုံး။
 ကျနော်တို့တတွေ နယ်နိမိတ်မည်း ကြောင်းအတိုင်း၊
 စစ်ချီလမ်းများ ဆီ၊ ရွေ့လျား၊ စီးပျော့၊ ဝေးကွာ။

(၂)

ဟိုစဉ်ကထို မျက်နှာစုံညီ စကားပိုင်းများ၊ အိပ်မက်။
 တချို့ ... တိုင်းခြား ကိုပင်လျောက်နေ။
 “ဆရာနိုင်အတွက် တို့တခုခုလုပ်ကြ အောင်ကွာ”
 စကားထံတို့ ထက်ပြင်းနဲ့အတူ အဖတ်တင်ကျန်။
 အချိန်တွေ ပုတ်ဆိုး။

(၃)

ဆရာနိုင်ကျန်းခဲ့တာ (၂၄-၂-၉၅၊ ၂၄-၂-၉၆)
 (၂)နှစ် တင်းတင်းပြည့်ခဲ့။
 စာတအုပ် မထုတ်လုပ်နိုင်သေး။
 ဒီကဗျာစာအုပ်ငယ်ကို ကြိုးပမ်းထုတ်ဝေ။
 (ချစ်ခင်သူ မုန်းတီးသူ အားလုံး)
 ဆရာနိုင်ကိုယ်စား ကျေးဇူးစကားဆိုအပ်။ ။

ကြိုးပမ်းစီစဉ်သူများ

မာတိကာ

၁။ လေညှင်းကလေးလာနေပြီ	နိုင်ဝင်းဆွေ	၁
၂။ မိုးမေ့ဘူး	နိုင်ဝင်းဆွေ	၁၂
၃။ ငွေ ငွေ ရတု	နိုင်ဝင်းဆွေ	၁၆
၄။ ဓါတ်တော်ချိုပြိုင်မှာ	ကျော်အေး	၂၀
၅။ တော်လှန်ရေးသော အနုပညာရှင်	ရဲကျော်သူ	၂၂
၆။ မဟာရာသဝဏ်	မောင်လွမ်းထီ	၂၃
၇။ သေတမ်းစာ	ယောဟန်အောင်	၂၄
၈။ ရေညှစ်တရား	ဘိက္ခုရာဇတ္တန္တ	၂၆
၉။ ဆည်းဆာတွေလဲ ကြေကွဲစရာ	ဝင်းတင့်ထွန်း	၂၇
၁၀။ သွေးစက်တွေ	အောင်ဝေ	၃၀
၁၁။ ဝန္တဝင်လက်များ	ခွန်ဆွေလင်း	၃၂
၁၂။ မိုးမချစ်သူ	လှမြင့်	၃၃
၁၃။ အလေးပြုကြပါစို့	နီမြင့်	၃၅
၁၄။ ပီတောက်တွေ ငွေရည်လူးတဲ့အချိန်	မြင့်သစ်	၃၇
၁၅။ သားရဲ အမေ	လင်းထက်ငြိမ်း	၃၈
၁၆။ ငယ်ပေါင်းဖော် ချစ်ရဲဘော်သို့	ရဲဟိန်း	၄၀
၁၇။ ကျမမှာလိုက်ပါရစေ	ချောအိမော်	၄၁
၁၈။ မီးလောင်ချောင်း	ကိုစိုးဝင်း	၄၄
၁၉။ ငြိမ်းချမ်းစွာ အိပ်စက်နေပါစေ	ထွန်းခိုင်	၄၅
၂၀။ ဝင်လယ်	သူရ	၄၈
၂၁။ ပြောပြပါတော့ မသိန်းရှင်	ခေါင်းနီ	၅၀
၂၂။ လမင်းသံလွင်၊ သီချင်းရှင်နှစ်ယောက်	ရဲနည်	၅၃
၂၃။ ရှင်သန်မြ မိုးမေ	အေးထက်(လူဘောင်သစ်)	၅၄

၂၄။ သင် သို့မဟုတ် သင်	ပဲ့ဘော်မောင်ပိုင်	၅၅
၂၅။ ဝံပုလွေ	မိုးသီးခွန်	၅၆
၂၆။ စုစည်းရွာ	တိုးသစ်	၆၀
၂၇။ ငှက်ကလေးတွေ ပျံသွားနေကြ	တိုက်အောင်	၆၁
၂၇။ ၉၅ / ဇေဇော်ပါရီ	မင်းမင်းဦး	၆၄
၂၈။ တော်လှန်ရေး ကဗျာ	အောင်နိုင်ဦး	၆၅
၂၉။ ဆောင်းရက်တွေက ရှည်ပါတယ်	မြင့်ကျော်ခေါင်	၆၆
၃၀။ ကတ္တီဝါအုပ်၍ မြေမြှုပ်ပေးပါ	ထိုက်သူနိုင်	၆၉
၃၁။ အားမာန်သစ်ပွင့်	စွမ်းမြိုင်	၇၀
၃၂။ ဂွေရုပ်တု	ဌေးအောင်	၇၁

အနုပညာကို ချစ်
ယုံကြည်ချက်ကို ချစ်
သစ္စာတရားကို ချစ်
လောကကိုပါ ချစ်တယ်
အချစ်ကြောင့်ပဲ ကွန်မြူနစ်လဲ ဖြစ်ခဲ့တယ်။

နိုင်ဝင်းဆွ
(၁၉၄၀-၁၉၉၅)

နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းတို့၏ ကဏ္ဍများ

အဖွဲ့အစည်း
အဖွဲ့အစည်း

လေညှင်းကလေးလာနေပြီ

(၁)

တောင်ကြားထဲ
မှောင်မည်း စွတ်စို
အကျဉ်းခန်းလို လျှို့ဝှက်မှာ
အိပ်ပျော်ရာက
လန်နီးလာတဲ့ ကျနော်။

လူသူငယ်ကလေးများ
ပွေ့နမ်းကစားဖို့
ပန်းအလှလေးများ
မွေ့ရမ်းမလားလို့
လမ်းမ၊ မြို့၊ မြောင်းစပ်နဲ့
မြက်ခင်းတွေပေါ်
ကျနော်နဲ့ ခွေးသူငယ်လေးများ
ပျော်မြူး ပြေးလွှား၊ ဆော့ကစားဖို့
ရိုးပြတ်ကွင်း၊ လယ်ကန်သင်းတွေပေါ်
ကျော်နင်းတိုးစေ့
ကျနော်ကို မျှော်ရှာသူ
စမ်းချောင်းကလေး တေးသီနေတဲ့
ရွာကလေးဆီ။

(၂)

ကျနော်လာပြီ
ရွာရဲ့ မိတ်ဆွေ လေညှင်းကလေးပါ
သတိရလျက်
တမ်းတလျက်။

ခါတိုင်းက ဆို
ရွာကို အဝင်၊ ကျောင်းရင်ပြင်မှာ
ခွန်းဆက် ဝင်မင်
ကိုရင်ကလေးတွေ
ပန်းအလှကလေးတွေ။

အခုတော့
ပန်းယမင်းတို့ရဲ့
သင်းရနဲ့ ကလေးရယ်
ဘယ်မှာလဲကွယ်။

(၃)

အို

ဒီမှာ သွေး

မနုဿသွေးနဲ့

ညှိစို့ ပြန်လျက်

ဖရပ်ပေါ်က သွေးကွက်တွေ

ဟိုမှာ

ကျောင်းကြီးအို

ပြိုမလို ယိုင်လဲလှ

စေတီအိုဟာ၊ ဝုံးဒဏ်ရာသည်း

ထီးမြတ် ဝိုက်ကြ

အက်ကြောင်း ဟ လို့

ပြိုကျလှ တဲတဲ

ကြေကွဲစရာ? စိတ္တပန်းချီ။

ဟော သေနတ်သံတွေ

ကျည်ဆံတွေက

ငါ့ကိုယ်ထဲများ ဖောက်သွားလေမလား

ကျနော် ကြောက်သွားမိတယ်လေ။

စစ်ကိုမွေးဖွား

စစ်ကြေးစားများရဲ့

စစ်မိနပ်သံ၊ ကန်ကြောက်သံ၊ ဆဲသံ ဆိုသံ

အော်သံ ငေါက်သံ၊ ညည်းသံ ညူသံ

ညှင်းပမ်းသံ

“လူ တစ္ဆေ သူရဲ့၊ ငရဲသားတွေ

သေနတ်တကားကား ကိုင်ထားပေမယ့်

ကြောက်စိတ်တဖွားဖွားနဲ့

စစ်ကြေးစားတွေ”

ငါ သင်တို့အနားကပ်၊ ခဏ ရပ်ခိုက်
စကားတပိုဒ် အော်ပြောလိုက်မိတယ်။

“ခင်ဗျားတို့ဟာ
ဟို့ အဝေးကြီး ရွာတွေက
လယ်သမားတွေ
ဒီရွာသားတွေဟာလည်း
လယ်သမားတွေပဲ မဟုတ်လား
စဉ်းစားစမ်းဟေ့”။

ကျောင်းလှေခါး အုတ်တိုင်နံဘေး
ထိုင်ငေးလေသူ
ကြေးစားကလေးရဲ့ အတွေးတွေ
“အို ယေရှုသခင်မြတ်
လူကို သတ်နေရတဲ့
ဒီစစ်ဇာတ်ပွဲ
ရပ်စဲပါတော့
ကောင်းကင်ဘုံအောက် ဒီမြေပြင်မှာ
ကြည်လင်အေးမြ
နေ့သမယများ
တွေ့ပါရစေ ဘုရားသခင်”
ကြေးစားကလေးရဲ့
တောင်းဆိုရေအလျှင်တွေ့လဲ
ကျောင်းပုရဂုဏ်ထဲ
ပဲကတော့ လည်ဆဲပါ။

(၄)

ရွာထဲအဝင်
ကျနော့်ရင်တွေ ဆတ်ဆတ်ခါလျက်
မီးကျည်ခဲတို့ ရွာလုံးဖုံးပေါ့။

စကားတသံ
ကြားဖူးနေကြ၊ ရင်းနှီးလှတဲ့ အသံ
“မိတ်ဆွေလေးရေ
ငါတော့ အိမ်ကြီးရခိုင် ခေါင်တိုင်ကနေ
မီးသွေးတုံးဘဝ ကူးခဲ့ရပြီ
ငါ့ရင်ထဲဆူ၊ ပူလောင်ရပြီ”
ကျနော့်ရင်ထဲလဲ
အပူမီး ငရဲစွဲရပေါ့။

“ကျနော်ချစ်တဲ့
လူသူငယ်လေးတွေ
ဇွေးသူငယ်လေးတွေကော မိတ်ဆွေ”
“ရွာသာ ကြည့်တော့ကွာ
သူတို့ ဘယ်မှာ
ငါ မသိတော့ဘူး
အို ခုဆိုရင်
သင့်ရဲ့ ကလေးတွေလဲ
မီးကျည်ခဲ တပြစ်လဲရွာတော့မယ်”။

(၅)

ကွေ့ကောက်ကောက်

လမ်းတလျှောက်

ကဆုန်ပေါက် ကျနော် စိုင်းလာတယ်။

ပြာပုံ

ကျည်ဆံခွံ

ဒုက္ခ သောက

ချောင်းချောင်းပွက်ထ သောက။

(ဟေ့ စစ်တရားခံတွေ

ငါ မုန်တိုင်းဖြစ်လို့ ခြိမ်းခြိမ်းအသဲမှာ

မင်းတို့ရှိရာ လာခဲ့မယ်ဟေ့)

လမ်းတကွေ့ ချိုးအချ

ခြံအဝ တခါးပေါက်မှာ

ဆင်းရဲသား လယ်သမားနှစ်ယောက် အလောင်း

ရွံ့မှန်းစရာ ယင်ကောင်တွေ

မီးလောင်နဲ့၊ ညှီနဲ့၊ သွေးနဲ့၊ ယမ်းနဲ့၊ မီးခိုးနဲ့

အသားစ ညှော်နဲ့၊ ပြာမှုနဲ့။

ဒီနေရာလေ

လွန်ခဲ့တဲ့ နေ့တဝက်က

ပွက်လောရိုက် ဝိုသံ၊ ညည်းသံ၊ ပေါက်ကွဲသံ

အော်သံ ဆူသံ၊ သံရှည် ဆွဲသံ

အသံနက်ကြီး တသံ

စက်သေနတ်သံ၊ ထိမှန်တဲ့ အသံ

အမြောက်ကြီး အသံ

လဲကျသံ၊ ငရဲဟက်တက် ကွဲအက်သလို ဆူသံ

ဆူညံခဲ့ပါပကော။

ဘယ်ဆိုးကြမ္မာတို့
ညှိုးလာရက်တယ်။

(၆)

ဟိုတုန်းခါက
စိမ်းပြာ ရေကြော၊ ဝါးတောရိပ်အောက် ကျနော်
လျှောက်ပြေးရတာ
သိပ်ပျော်တာပဲ။

စမ်းချောင်းလေး တေးဆိုပြတော့
ကျနော် ကလိုက်တာပေါ့။

စမ်းရေစီးပေါ်မှာ
ကျနော် အိပ်မေးတဲ့အခါ
စမ်းပုခက်ကလဲ
ဒန်းလွဲလျက်ပါ။

အခုတော့
စမ်းချောင်းလေးက
“ချစ်လှတဲ့မိတ်ဆွေရေ
ကျွန်ုပ်လဲ
လူသွေးညှီနောက်လို့
အရူးတယောက်လို့
နောက်ကျိနေရပါပကောလားဗျာ”တဲ့

(၇)

ဆည်းဆာ နေညို
နွေပန်းချီလဲ မှုံ့ရိုဝါး
ဆေးသား ပြယ်လွင့်စ
အမှောင်များ
မညီ မမျှ
ဒီတစ ဟိုတစနဲ့၊ စမ်းချောင်းဝမှာ
ပျံ့ပြန့်ပြီ။

ဟို အရင်ကဆို
ဒီ တဲအိုကလေးမှာ
သူတို့ လင်မယား
အကြည်စားသန်တုန်း
နှစ်ယောက်ကြား ကျနော်ဝင်ထိုင်လို့
သူတို့စကား
နားထောင်ရတာ
ကြည်နူးစရာ?
ရွှင်စရာ?
ပျော်စရာ? ညနေ ညနေများစွာ။

(၈)

အခုတော့
ထရုံနဲ့ တဲတိုင်တွေဟာ
ကျည်ဆံရာ အထပ်ထပ်
စစ်တံဆိပ် အမှတ်အသားတွေ။

တဲပေါ်က မိခင်အလောင်း
သွေးစီးကြောင်းပျက်
ချောင်းကလေးနဲ့ ဆက်လို့။

လူသားကလေးလေ
လေးဘက် တွားတက်
အမေအလောင်း ရင်ခွင်ထက်မှာ
နို့ချိုရွာလျက်။
“ပေးလိုက်စမ်းပါ
သားကလေးအတွက်
နို့တစက်”
“အို လောကသခင်
သင် ဘယ်မှာလဲ
မတရားတာတွေ မတားဘူးလား”
ငါက
လူသူငယ်လေးကို ဖွဲ့လျက်။

“ကလေးရာ
မင်းအနားမှာ ငါ
ငါ့ရင်ခွင်ထဲမှာ မင်း
မင်းကိုယ်စား ဟောဒီ ငါ”

(၉)

နေဟာလေ
အိပ်ယာပေါ်မှာ လဲလျောင်းလို့
လူသူငယ်လေးကို ပစ်ထား
ထွက်ခွာသွားပြီကို။

လူကလေးက ငိုတော့တယ်။

ငှက်ကလေးတွေကလဲ
စမ်းချောင်းဘေး ဝါးရုံများမှာ
ချစ်စကား ခွန်းမဟ
တေးအလှ မသီဆို
ငိုကြပြီးကောကွယ်။

(၁၀)

ငါလေ
သူငယ်လေးကို နှုတ်ဆက်

ဟိုဒီ ပြေးကာ
ကမ္ဘာကုန် ခြေဆန်၊
မတန့် မနား
လောကကို တိုင်တန်းသွားဖို့လေ။

ခရီးစတင် နှင်လိုက်ပြီ။

လူကလေးရဲ့ ဖေဖေဆီ
လူကလေးအတွက် နာကျင်တတ်သူတွေဆီ
လူကလေးကို စာနာတတ်သူတွေဆီ
တရားမှု မြတ်နိုးသူတွေဆီ
မတရားမှု မှန်သမျှ
မသာချ မြှုပ်နှံရန်
သုဿန်ပြင်နေသူတွေဆီ။ ။

နိုင်ဝင်းဆွေ

မိုးပသဘူး

(၁)

ကျနော်ကို
ရေထဲမှာ ဆွဲမြုပ်ထားတဲ့အခါ
ခဏတာလေးမှ ပြန်ဖော်မပေး။

ရှုံ့နှစ်ရေတွေ
တိုက်ပြေး မြတ်ပြေး
အမှိုက် အညစ်အကြေး
ဒိုက်သရောနဲ့ သစ်တုံးဆွေးများ
ကျနော်ခေါင်းကို တိုက်သွား ရိုက်သွား
ကျနော်မှာ မူးချာလည်ရင်း
ယိမ်းထိုးခါနေ။

အသက်ရှူစရာ
လေဟာနယ် တကွက်မရှိ
ကိုယ့် ကိုယ်ကြွေထဲမှာပဲ
လေကို ရှူသွင်း ရှိုက်ထုတ်။

“သူရဲကောင်းဆိုတာ
ကြီးစင် အတက်၊ မျက်နှာ တကွက်
မပျက်စေနဲ့။”
တူရိုက်တဲ့အခါ၊ ထုရဲ ရိုက်နှက်
ရဲရဲရိုက်ပုတ်၊ မတွန့်ဆုတ်နဲ့
စိတ်ကို အားပေးရင်း။

ကိုယ်ထဲမှာ
အသက်ဟာ
နူးကွေးစွာ လှည့်နေဆဲလား
“ကျနော် သေသွားပြီလား”
လွတ်မြောက်ရေးအတွက်
အသက်နဲ့ သွေး၊ ပေးလှူ စတေးထား
သွေးခင်းလမ်းထက်က
ပြည်သူ့တော်လှန်ရေးသမားလေ
“ကျနော် အသက်ရှင်နေဆဲလား”
မသေချာ မရေရာတော့ဘူး။

တရက် နှစ်ရက် သုံးလေးရက်
တလ နှစ်လ သုံးလေးလ
ရေထဲမှာ နှစ်မြုပ်နေရ။

(၂)

ချိန်ခါတန်တော့လဲ

ပုံးလွမ်းရေများ၊ ကျသွား ထွက်ပြေး

မိုးမပင်ဟာ

ရွံ့နှံ့ထဲက ကုန်းရုန်းထ

လှပနေခြည်သစ်အောက်မှာ

ရွက်သစ်စိမ်းတွေ ဖါးလျား ဖြန့်ဝေ။

အနည်းအပါးတော့ ယိုင်နဲ့သွားခဲ့

အနည်းအပါးတော့ ညှိုးနွမ်းသွားခဲ့ရ

အနည်းအပါးတော့ ကျိုးပျက် ပဲ့ရွဲ့သွား။

“အသေးအနှုတ် အဖွဲ့ကလေးတွေ

ရေက တိုက်စားသွားခဲ့၊ သွားပါစေလေ”

ဒဏ်ရာတွေနဲ့

ဒါပေမယ့် ပြီးနေတဲ့မျက်နှာကို

မိုးထက်ဝဠာသို့ မော့လို့။

(၃)

လောကဓာတ်တခွင်လုံးမှာ
သစ်ပင်မှန်သမျှ
တရွက်မကျန် ကြွေကျ
ရိုးတံပြိုင်းရိုင်း သစ်ကိုင်းညွတ်ကိုင်း
တေဇာကသိုဏ်းမှာ
စိမ်းလန်းမှုများ လောင်ကျွမ်းသွားကြ
ကန္တာရတံလှုပ်တွေ
မီးလျှံတွေလို မြူးကခုန်နေ။

အဲသည် နွေလည်ခေါင်မှာ
မြစ်ကမ်းယံ မိုးမတေန်းဟာ
အရွက်တွေ ဖားလျားချ
ဝေဆာပြလိုက်ရဲ့
အပွင့်ပွေးပွေး ပွေးပွေးလှုပ်လှုပ်။

နေပြည်ရဲ့ တံလှုပ်ထဲမှာ
စိမ်းမြနီထက်က လေညှင်းကို
သီချင်းကလေး တဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့
ကျနော် နှုတ်ခွန်းတော်ဆက်လိုက်ရဲ့။

နိုင်ဝင်းဆွေ

ငွေ ... ရွှေ ... ရတု

အရွယ်
ပြည့်ဝန်းတဲ့ နှစ်လေးဆယ်ဟာ
တေးလေးတဖဲ့
အမှတ်တရနဲ့ ကျနော်
ရေးဖွဲ့ခဲ့ဘူးရဲ့။

အဲသည်တုန်းက
ပြီးတော့လဲ အမှတ်တမဲ့နဲ့ပဲ
ပျောက်လဲပျောက်ကွယ် သွားဦးမယ့်
အချစ်မီးလေးတစ်
ရင်ထဲမှာ စွဲငြိဆဲလေ။

အချစ်ကို ချစ်
အလှကို ချစ်
အနုပညာကို ချစ်သူရဲ့
အချစ်တွေ အံ့ဖွဲ့လို့။

“အမြဲတန်းမြူနှင်းတွေ
မိုင်းပြဝေနေတဲ့ ကာဝိုင်းတောင်မကြီးထိပ်က
ဝ ဒိုင်နယ်ရုံးကလေး ရှေ့မှာ
ကမြူး ခုန်ပေါက်နေတဲ့
အမွှေးဖွား ခွေးကလေးနဲ့
ဆော့ကစားနေတဲ့ ကျနော်လေ”။

“အနုပညာကို ချစ်
ယုံကြည်ချက်ကို ချစ်
သစ္စာတရားကို ချစ်
လောကကို ငါချစ်တယ်
အချစ်ကြောင့်ပဲ ကွန်မြူနစ်လဲ ဖြစ်လာတယ်”။

အဲသည် တေးလေးတဖဲ့
ကျနော် ရေးဖွဲ့ခဲ့ဘူးရဲ့။

၁၉၈၆

ကလောင်နှစ် နှစ်နှစ်ဆယ်
ပထမအရွယ်နေ့
ကျနော်၌ အိမ်ဖြူလေးရဲ့ နံရံထက်မှာ
ကျနော်က
“ဟင့်အင်း ... ညီအကိုတို့

အာဏာ

ဇွ

ကျော်ဇောခြင်းနှင့်
ရောင်းဝယ်ခြင်းမပြုမှသာ
အနုပညာရဲ့ တြိသီလတရားလို့
ကျနော် ကိုးကွယ်ထားတယ်”။

“ဟုတ်တယ် ညီအကိုတို့
တရိုးရဲ့ တရား တရိုးရဲ့ စကား
တရိုးရဲ့ အနုပညာနည်းသား
ကျနော် ကိုးကွယ်ထားတယ်”။

“အင်္ဂလားပြည်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်သစ်
ငါ မဖြစ်ချင်ဘူးတဲ့”။

“ဟုတ်တယ် ... ညီအကိုတို့
 တကယ်လို့ နောင်ဘဝမှာ
 လူပြန်လာဖြစ်ခဲ့ရင်လဲ
 ကျနော်လဲလေ
 လုံမလေးတွေ ထောပတ်မွှေရာ
 ဘရိန္တာ တောအုပ်ထဲက
 သော်ကပင်ရိပ်အောက်မှာ
 ပုလွေကြူအေး
 လောကအတွက်တေး
 သီကုန်းပေးနေတဲ့
 နွားကျောင်းသားလေးပဲ ဖြစ်ချင်တယ်”။

မနှစ်ကတော့
 ဖလံတောင်ဝှေးများ ဖြစ်ထွန်းရာတိုင်းပြည်မှာ
 မာနယ်ပလောရဲ့ သောင်ရင်းမြစ်ကမ်းမှာ
 နွားကျောင်းသားလေးများ ဖွားသန့်စင်ရာ
 စာသဘင်တေးကို သီကျွေးတဲ့အခါ
 တေးလေးတပိုဒ်
 ကျနော်ရေးလိုက်ဘူးရဲ့။

သဲကန္တာရ မုန်တိုင်းထဲမှာ
 နိုင်ငံရေးသမားအိုဟာ
 တောင်ဝှေးကို ထောက်ကိုင်လို့
 ဖယိုဖရဲ အပြိုပြို အကွဲကွဲ လူအုပ်ကြီးကို

(တချို့က နောက်ပြန်ပြေးနေရဲ့
 တချို့က လူးလိမ့်ငိုကျွေးရင်း မြေပြင်ပေါ်မှာ
 တချို့က ခိုလို ညည်းတွားလို့
 တချို့က မျက်စိ စုံမှိတ်ရင်း
 အားတင်း သီချင်းအော်ဟစ်လို့
 တချို့က ဒေါသပေါက်ကွဲနေ
 တချို့က တချို့ကို အတင်းဆွဲထူ
 တချို့က တချို့ကို အားပေး
 ကိုယ့်ကိုကိုယ်လဲ အားပေးလို့
 တည်ငြိမ်ရင့်ကျက်တဲ့
 သူရဲကောင်းတွေလဲ များစွာပါရဲ့။

သူတို့ကို တဖြေးဖြေး စောင့်ခေါ်ရင်း
 အဖိုးအိုဟာမောပန်း နွမ်းလျနေလေရဲ့။

အဲသည်အခိုက်မှာ
 ဓားဝင့်လိုက်တဲ့ တကိုယ်တော်သမားဟာ
 လှုပ်စီးများနဲ့ ရောထွေးယှက်နေတဲ့ မုန်တိုင်းထဲမှာ
 သူ့မြင်းကို ဇက်ကုန်လွတ် ကဆုန်စိုင်းလို့
 လူတွေ မမြင်တွေ့နိုင်သေးတဲ့
 ဟိုး အဝေးက အနာဂတ်ဆီ
 ဖြတ်ချီသွားလေရဲ့ ...
 ရှေ့ဆုံးများရဲ့ ရှေ့ဆုံးကလူ
 သူ အနုပညာသမားပေါ့။

အနုပညာ တုံ့မှာ
သေခြင်းကင်းစွာ ဇရာမရှိ
ထာဝရနပျို၊
စိမ်းစိုနေတဲ့ အလှနဲ့သစ္စာ
ပရမတ္ထအချစ်နဲ့ ဂွန်းသစ်မှု
အော်
ကျနော်ရဲ့ အနုပညာတောင်မှ ငွေရတုမြောက်ခဲ့ပါပေါ့။

သည်နေ့မှာ
“သန်းဆွေ၊ ခင်နှင်းယု
မင်းသုဝဏ်၊ မင်းဏီ
မမလေး(ဂျာနယ်ကျော်)
ကျနော်ရဲ့ တေးသမားဘဝကို
မွေးဖွား သန့်စင် ပေးခဲ့သူ
ဆရာအဆူဆူနဲ့ ဟဲမင်းဝေးအား
နှလုံးသားမှ မြတ်နိုး
ရှိကျိုး မာန်လျှော့ ပြေလျှော့
ကျနော် ကန်တော့၏”။

အော် ...
ကျနော်တောင်မှပဲလေ
ရတုမြစ်ရဲ့ ပျိုမြစ်စိမ်းလန်းမှု
ငွေသားထု ပြင်ကျယ်ထက်မှာ
(ဘယ်လောက်များ လှပ တောက်ပ နေလိုက်ပါသလဲ)
အရွယ်ရဲ့ ငြိမ်သက်မြဲမြံမှု
ရွှေနေခြည်များ ဆွတ်ပြန်ထားလိုက်ပေါ့။ ။

နိုင်ဝင်းဆွေ
၁ - ၄ - ၉၁

တတ်တော်၍ ငိုမှာ

မခွဲရက်ဘူး
 မထားရက်ဘူး
 မပစ်ရက်ဘူး
 တပ်မှူး ဒဏ်ရာရတော့
 တပ်ကို အမြန်ရုပ်ပေမယ့်
 သွေးဆုတ်လို့ ကျဆုံး
 ကျုပ်တို့ နှလုံးသားတွေ ကွဲသလိုပါ။

အချိန်ကလဲ မရှိ
 မြေကလဲ ကျောက်သားပကတိနဲ့
 ရသမျှ တောပန်းအစုံနဲ့
 တပ်မှူးကိုယ်ပေါ် စုပုံလို့ထားခဲ့တယ်။

မခွဲရက်ဘူး
 မထားရက်ဘူး
 မပစ်ရက်ဘူး
 တပ်မှူးရဲ့ ဘဝ ပန်းလိုလှပါတယ်
 တပ်မှူးရဲ့ သွေး ပန်းလိုမွှေးပါတယ်
 ပန်းကို လူတွေ အစဉ်ထာဝရမြတ်နိုးသလို
 သင်ဟာ အနာဂတ်တန်ဘိုးပါ။ ။

ကျော်အေး

တော်လှန်ရသော အနုပညာရှင်

အနုပညာ
ကဏ္ဍာ ဂီတ၊ စာအလှနှင့်
ဘဝ နစ်မွန်းလိုပါသည်။

သုခုမကို၊ ဘဝလဲတည်
ပီပီပြင်ပြင်၊ ဖြစ်စေချင်သည်
သို့လျှင် ဆန္ဒရှိပါသည်။

အလှကိုရှု၊ သစ္စာကိုဖွေ
တွေးခေါ်စေသည်
အဖြေမှန်ကို သိလိုသည်။

ပန်းပု ပန်းချီ၊ စာနုသီ၍
တည်ကြည်အေးငြိမ်း၊ ဖန်မီးအိမ်နှင့်
သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ နေလိုသည်။

ယခုအခါ
စာဆိုမှာလျှင်
ကာဘိုင်ကိုလွယ်၊ ကျည်ကိုသယ်၍
တောနယ်အနှံ့၊ ခြေရာဆန်ပြီး
တော်လှန်အရေး၊ သက်ကိုပေးသည်
ကံကြွေးမည်သို့ ဖန်လာပုံ။ ။

ရဲကျော်သူ
၅-၃-၇၁

ပဟူရာသဝဏ်

ပိဿနိုးက
နှိုးထခဲ့ ခုခံစစ်
ချစ်မက်တယ် ပန်ထွာ။

ပျဉ်းမနားက
မသိန်းရှင်ရဲ့၊ နေရှင်သရုပ်
စက်ဆုပ်တယ် ညိုညို။

ဘဝစာမျက်နှာ
ကဗျာပြဋ္ဌာန်းချက်၊ မနက်ဖန်
ရေဆန်လမ်းက၊ ပန်းရိုင်းတစ္ဆေ
ကမ္ဘာကြေသော်လဲ။

ကြေးနီရထား
ရေသွား အနုပညာ၊ စာပေ ကျေးဇူး
စူးနစ် လွမ်းမြေ့၊ အောက်မေ့ ဆင်ခြင်။

နိုင်ဝင်းဆွေ ဘာလဲ... ဘယ်လဲ
နှုမောကြေကွဲ၊ မျက်ရည်ဝဲခိုက်
တိုက်ပွဲခေါ်သံ၊ ကြားရပြန်ပြီ
ကြယ်နီလင်းရိပ်
ဖိတ်လက်ဝင်းပ၊ စစ်တလင်းည
ကိုယ်ထင်ပြခဲ့လေသလာ။ ။ ။

မောင်လွမ်းဇော်

၂၅-၁၂-၉၆

သေတမ်းတ

အလင်းကို ပေးဖို့
 မီးဟာ ထင်းကို စားသလိုပေါ့
 အားလုံးကို လင်းဖို့
 တို့အသက်တွေ ရင်းခဲ့တယ်လေ။
 ငါ့သူငယ်ချင်း
 ရဲဘော်တစ်ဦး
 ခေတ်တခေတ်ကို မြင်ဖူးချင်လို့
 နေလုံးတူးဆွ
 သွေးတွေစွန်းထင်းတဲ့ ဝတ်စုံတစ်
 ရံခဲ့တယ်။
 မနေ့ကလေ
 အာဏေ သေနတ်၊ သူဖြုတ် တပ်ဆင်
 တသသ ရောင်တင်သုတ်ခဲ့တယ်။
 မနေ့ကလေ
 ညနေ နီကျင်၊ ကင်းကျစဉ်က
 ဝပ်ဝေးဝေးမြို့ပြ၊ မှောင်ရီကျစဉ်
 မီးစတင်လင်း၊ ထမင်းပိုင်းမှာ
 သူ့မိဘတွေ၊ ဇွန်းလက်ဆုံတိုင်း
 ဘာပြောလေမလဲ
 သူ ဝပ်တွေတွေနေခဲ့တယ်။
 မီးခိုး ဖုန်လုံး၊ ဝုံးသီး ကွဲမြောက်
 မောင်းပြန် ပေါက်ထွက်၊ အတွဲဆက်တွေ
 ဆူပွက် အော်ဟစ်၊ ပစ် ပစ် ပစ်ကြ
 ဖောက်ပြန်သူတွေ တို့ပစ်ရမယ်
 ဒါ တော်လှန်စစ်ရဲ့ နိယာမလေ။

ဒို့သူငယ်ချင်း
 မင်း အားတင်းပါ
 မင်း ဘာပြောမလဲ
 မင်း ဘာမှာမလဲ
 နေမင်းကို သဲတွေဖြိုဖို့မိကြ
 မှောင်မှိုက်ခဲ့ရပေါ့။
 သူဟာ
 သူ့ဇာတ်ပုံကို
 ကျွန်ုပ်တို့ ယုံကြည်ချက်ပေါ်မှာ ချိတ်ပါ။
 သူ့ဇာတ်ပုံကို
 ရုပ်ရှင်ရုံမှာ အလေးပြုပါ။
 သူ့ဇာတ်ပုံကို
 ရေစာရုပ်စုံ ငွေကြေးစုံမှာရိုက်နှိပ်ပါ။
 သူ မှာမသွားခဲ့ဘူး။
 သူဟာ တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်
 အိပ်စက်သွားခဲ့တယ်။
 မှတ်တမ်းငယ်ငယ် တအုပ်ထဲမှာတော့
 (ရက်ပေါင်းနှစ်ဆယ်ကျော် ဖျားနာစဉ်
 ဘာမှ စားလို့မဝင်ဘူး
 မေမေချဉ်ရည်ဟင်းတခွက်
 ညက အိပ်မက်တယ်လေ)။
 ဌာနချုပ်ကိုပေးမယ့်
 ကြေးနန်းစာရေးစဉ်
 ကျနော်လက်တွေ့ တုန်ယင်နေခဲ့တယ်လေ။ ။

ယောဟန်အောင်

ရေပွက်တရား

သုတ္တန် ဓမ္မ
ရေပွက်ထ တရား
နိဗ္ဗာန်သွားသူ အဖို့
အတူပါ လွယ်အိတ်တလုံး ဖြစ်ခဲ့တယ်။

ဆရာက
စာဆိုညထဲမှာ
အစိမ်းပုတ်ထူထူ မိုးမခ
မိုးကျ နေ့ခ
အာဂ အလံထူခနပုံ ဟောပြ
ဇောတဖြတ် ကြားလိုက်ရ။

အဲ့ဒီ သီဝရီဟာ
လက်တန်ပျက် နှာရီနဲ့မတူဘူး
သက္ကရာဇ် နှစ်ထောင် ပြီးတော့
ခနာက်ထပ် နှစ်ထောင် နှစ်ထောင်
တထောင် တည ပြောလဲမကုန်ဘူး
ဒေါသသင့် စုတ်ချက်ကြမ်းကြမ်း
ပန်းချီဆရာ ရမ်းထားတာနဲ့ မဆိုင်ဘူး။

အဲ့ဒီ သီဝရီဟာ
ဥတုသုံးပါးထဲမှာ
သန့်စင်အဘိဓမ္မာအပြည့်နဲ့
မိုးကောင်းကင်ကြီးတခုအလား
ကျုပ်တို့ ခရီးသွားများအဖို့ အားဆေးဖြစ်စေတယ်။ ။

လွယ်မြောက်နယ်မြေ ပထမဆုံးစာဆိုတော်နေ့
ဆရာဟောပြောချက် အမှတ်ထရ

ဘိက္ခုရာဇဂူဇ္ဇ (ABYMU)

ဆည်းဆာတွေလဲ ကြံကွဲရာ

(၁)

ရေကိုလဲ ဆန်ရ
လေကိုဆန်ပြီး
ပြန်ကာသန်းကာ
ဝေးလွှင့်ရှာပြီ
ဆည်းဆာချစ်သူ ပန်းချစ်သူ။

မဟူရာမေတ္တာ
ပန်ထွာဘုရင်မ
သျှိုဝမြို့စား
နှလုံးသားပုံပြင်
ရင်ခုန်ချင်ခဲ့
'မသိန်းရှင်...' မှာ "အညို"
ကိုနိုင်ဝင်း ကို 'နိုင်ဝင်းဆွေ' ဖြစ်စေခဲ့
ပန်ထွာဘုရင်မဟာ
ရန်တကာကြောင့်
တိမ်းကာ ရှောင်ကာ
ဆုတ်ရရှာရင်း
ဂူအတွင်းမှာ ဆုံးရရှာတယ်။

အညိုဟာ
ပြေးကာလွှားကာ
ရုန်းကန်ရှာရင်း
ရထားနင်းချေ
ဝိညာဉ် ကြွတိ
“မြေ” ပါမှာကို ကြောက်ရွာတယ်။

ခင်ဗျားဟာ။

(၂)

“နွေတည”
“အချစ်ည”
“ညအသချေမှာ”
ညတွေအကြောင်း
သွန်းလောင်းပုံဖော်
မွေ လျော်တသ
“မြစ်ပယ်ရုံ”
အာရုံခေါ်နှိုး
“နိုးတဝက်အိပ်မက်”
“ဘဝစာမျက်နှာများ”။

တရားအသစ်၊ တဆစ်ကွေ့ချိန်
ရွေ့ကို တိုးလှမ်း
“ရေဆန်လမ်း” ဆီ
“တောင်ရိုင်းပေါ်က တေးပန်းချီ”။

(၃)

အခုတော့လေ

မြို့ခြေဆိုင်းဆိုင်း

တောင်ရိုင်းတွေပေါ်၊ လှိုင်းတွေပေါ်မှာ

လယ်ကွင်းတွေပေါ်၊ ပန်းခင်းပေါ်မှာ

နှင်းတို့ဖြာချိန်

ထာဝရပင်၊ ခရီးနှင်ပေါ့

နှုတ်ဆက်ချင်သူ လွမ်းမိတယ်။

ရဲဘော်ကြီးရေ

ဆည်းစောတွေလဲ၊ ကြေကွဲရော

ညလွှာရိပ်တို၊ အမှောင်စိုးဆဲ

တဖိုးချုပ်တာ မြန်လှတယ်။ ။

ဝင်းတင့်ထွန်း

သွေးစက်တွေ

သမိုင်းမှာ
 စာတိုတပိုဒ်၊ မှတ်တိုင်တရပ်
 ဓာတ်ပုံတပြ၊ မချန်ရနိုင်
 မပိုင်ဆိုင်လဲ
 နိုင်ငံကိုချစ်၊ ပြည်သူချစ်တဲ့
 တကယ့်ဇာနည်၊ အာဇာနည်တွေ
 အမိမြေတွက်၊ အသက်ကိုစွန့်
 ဘဝစွန့်ကြ၊ ပြသွားကြပြီ
 ကြည့်ကြ ကြည့်ကြ ကြည့်ကြပါ။

ပေတရာပေါ၊ လမ်းမပေါ်မှာ
 အာဇာနည်တွေ သွေးစက်ဝေလျက်။

အကျဉ်းထောင်ထဲ၊ အချုပ်ထဲမှာ
 ဂတ်ထဲ ရုံးထဲ၊ ငရဲစခန်း
 ညှင်းပန်းပေါင်းစုံ၊ အဖုံဖုံထဲ
 နောင်အိမ်ထဲမှာ
 အာဇာနည်တွေ သွေးစက်ဝေလျက်။

တောထဲ တောင်ထဲ၊ လျှို့မြောင်ထဲမှာ
 မိုးထဲ ရေထဲ မုန်တိုင်းထဲမှာ
 အာဇာနည်တွေ သွေးစက်ဝေလျက်။

အာဇာနည်တွေ၊ အာဇာနည်တွေ
သွေးစက်ဝေလျက်၊ တိုက်ပွဲဆက်ရင်း
အသက်ကိုပေး။ ဘဝပေးခဲ့
မင်းကိုယ်ကျိုး၊ မမျှော်ကိုးပဲ
အသေရဲလှ၊ ပြသွားကြတဲ့
အညကြဇာနည်၊ ပြည်သူ့သူရဲကောင်း
အပေါင်းပေါင်းကို
ပြန်ပြောင်းတသ ဦးညွတ်ကြပါ။

သစ္စာမဖောက်၊ လမ်းမပျောက်နဲ့
လမ်းပျောက်သူကို၊ ကျိန်စာဆိုလိမ့်
ဟိုမှာ ဒီမှာ သွေးစက်တွေ။ ။

အောင်ဝေ

ဂန္ထဝင်လက်များ

သူယုတ်တို့ လက်
ရေစက်ချ၍၊ အမျှဝေပါ
သာဓုခေါ်သံ မကြားရ။

သူကောင်းတို့ လက်
ရက်စွဲရေးထို။ လူ့တန်ဖိုးကို
ကျမ်းကိုးပြုစု ပေးခဲ့လိမ့်။

ပြည်သူချစ်သော
အနုပညာရှင်ရဲ့ လက်
ကြိုးစင်ထက်တင်၊ အရှင်လတ်လတ်
သတ်ဖြတ်ခုတ်ထစ်၊ သေလွန်ရစ်လဲ
ချစ်သောကမ္ဘာမြေ
မျက်ရည်လည်၍၊ ပန်းတွေကျ၍
သိမ်းဆည်းထားမည် ရင်မဆန့်။ ။

ခွန်ဆွေလင်း
၂၈-၁၂-၉၆

ရိုးပချပ်သူ

(၁)

“ကြေကွဲမှုအား
 အင်အား အဖြစ်
 ပြောင်းလဲပစ်ကြ”
 ထားရစ်တရား၊ မမေ့ငြားလဲ
 တားဆီးမရ၊ မျက်ရည်စနဲ့
 ရိုးမတောင်ညှိ၊ ရိုးမငိုပြီ။

မြယာတောလဲ၊ ရှိုက်မော ပင့်သက်
 မျက်ရည်စက်နဲ့၊ ဓမ္မဗက် နမ်းရှုံ့
 ခေါင်းကိုငဲ့ကာ၊ ဦးညွတ်ရှာပြီ။

ရိုးမရပ်ဖွား၊ ရိုးမသားကို
 ရိုးမကြိုရှာ၊ ကြေကွဲစွာဖြင့်။

သခင်သန်းထွန်း...တဲ့
 မော်ကွန်းအစဉ်၊ ကမ္ဘည်းတွင်ရစ်
 ရိုးမချစ်သူ
 လူထုခေါင်းဆောင် အာဇာနည်။

ကျောက်တိုင်ထူစိုက်၊ ပန်းခြံစိုက်ပြီး
 ကမ္ဘည်းမဆင်၊ စာမတင်လဲ
 ဝမ်းနည်းလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။

ရိုးမတောင်သည်၊ အာဇာနည်ရဲ့
တကယ့်ကျောက်တိုင်၊ မော်ကွန်းတိုင်ပေါ့
မယိုင်မပျက် ထာဝစဉ်။

ရိုးမတကြော၊ ရိုးမတောသည်
အာဇာနည်ရဲ့၊ တကယ့်ပန်းခြံ
ဥယျာဉ်မှန်ပေါ့
ရှင်သန် ဖူးပွင့် ပန်းဟောဝန်။

ရိုးမတောင်တော၊ မပျောက်ကောသမျှ
ထာဝရ အနီ၊ အာဇာနည်အတွက်
မပျက် စိမ်းမြေ၊ ရိုးမ ကျောက်တိုင်
မော်ကွန်းတိုင်သည်၊ ခိုင်ခိုင်မတ်မတ်
မြေမှာရပ်လျက်။

မပြတ် စိမ့်စိမ့်၊ ရိုးမ ပန်းခြံ
ဥယျာဉ်မှန်သည်၊ ရာသီဆယ့်နှစ်လ
မပြတ်ရစေ၊ ဖူးပွင့်စေလျက်
မပြတ်နေ့စဉ်၊ ပန်းစုံဆင်သ
ပန်းခွေချဆဲ။ ။

လှမြင့်

အလေးပြုကြပါစို့

(၁)

ဦးခင်မောင်မြင့်
ရဲရင့်နီမြ၊ ဂုဏ်ပြောင်လှသည်
ဘဝသန့်စင် အိုကြယ်စင်။

ကြယ်စင်သည်ကား၊ အမှောင်ကြား၌
မွေးဖွားလာရာ၊ ပေါ်ခဲ့ရလည်း
ညအားခွင်းပေါက်၊ တမိုးသောက်ရေး
ဘဝပေးပြီး၊ သွေးနှင့်ညွှန်ပြ
အလင်းငှခဲ
ကျရာနေရာ၊ ရောက်ရာအရပ်
ပဲ့တင်ထပ်အောင်၊ အားမာန်ဆောင်ရင်း
အမှောင်ကိုဖြို၊ အမှောင်ဆိုတိုက်
အမှိုက်တိမ်လွှာ၊ တိမ်တကာကို
ကျညာစစ်ဆင်၊ ခရီးနှင့်ခဲ
ကြယ်စင်တာဝန် ကြေခဲပါပေပြီ။

(၂)

မိုးမသောက်သေး၊ ရောင်နီဝေးဆဲ
သွေးနဲ့လိမ်းကျ၊ သည်ညယံ၏
တေးသံသွဉ်းဆီတ်၊ အမှောင်ရိပ်ဝယ်

မမှားမှိတ်ချင်၊ လင်းလိုက်ချင်လည်း
 ကြယ်စင်တပွင့်၊ ဒဏ်ရာဆင့်ခဲ့
 ရင်နှင့်စရာ၊ ကြွေရပါပြီ
 ဘယ်ခါဖြေသိမ့်၊ ရနိုင်ချိမ့်အံ့
 မဆန့်ရင်မှာ၊ ဝေဒနာဖြင့်
 ခါခါဂုဏ်ပြု၊ အလေးပြုလိုက်
 ဦးညွတ်လိုက်သည်
 သောင်းတိုက်ကမ္ဘာတည်ပါစေ။

ခြောက်... ကြယ်စင်တပွင့်
 ရင်နှင့်စရာ၊ ကြွေရရှာပြီ
 မဟာမြေပြင်၊ ကမ္မည်းတင်လျက်
 ကြင်နာလှစွာ၊ ထွေးပိုက်ပါလော့
 ဇာနည်သားကောင်း၊ သူရဲကောင်း၏
 အလောင်းကိုယ်ပေါ်၊ သွေးစက်ပေါ်၌
 စိုက်ထူသိမ်းထုပ်၊ အလံအုပ်ရင်း
 ကမ္ဘာချဉ်းတိုင်၊ သူ့မှတ်တိုင်ကို
 ဆုပ်ကိုင်စံပြု၊ အလေးပြုကြ
 ဦးညွတ်ကြလော့
 ညကိုခွင်းဖောက်၊ ဆက်လက်လျှောက်ရင်း
 မပြောက်ကြယ်စင်၊ မြတ်ဝိညာဉ်ကို
 အစဉ်ထာဝရ ဂုဏ်ပြုကြပါစို့။ ။

နိမြင့်

ပိတောက်တော
ရွှေရည်လူးတဲ့အချိန်

ရဲဘော်လေးမောင်
ရင်နှင့်အောင်လွမ်း
ရေဆန်လမ်းမှာ
တိုက်ရင်းကျဆုံး
အသက်ရှုံးလဲ
မြေမြုပ်ပုံလို ထားခဲ့ပြီ။ ။
မြင့်သစ်

သားရဲ့အလေ

ခေါင်းလိမ်းဆီ အရှဲသား
ပါးကွက်ကြားလေးနဲ့
မင်း ကျောင်းစတက်တော့
အဖေကလဲ တပြုံးပြုံး
အမတွေ့ကလဲ တရုန်းရုန်းနဲ့
ငါ့နှလုံးသားမှာ ကြည်နူးလို့မဆုံးခဲ့ဘူး။

ကျောင်းမှာစာတော်လို့ ဆရာတွေကချစ်
နှစ်စဉ်တိုင်း ဆုတွေရ
တို့တတွေ ကြားလို့မဝခဲ့ဘူး
အဲဒါ မင်းငယ်စဉ်တုံးကပေါ့ ထွန်းအုံ
တက္ကသိုလ်နှစ်တွေမှာတော့
အိမ်ရောက်ချိန် မူမမှန်
ပြန်လာရင် စာတအုပ်နဲ့
တကုတ်ကုတ် ဖတ်တော့တယ်။

ဘွဲ့ရပြီးချိန်မှာ
အဖေအရှိုန် အမေအရှိုန်နဲ့
ဂုဏ်သိမ်ရှိတဲ့အလုပ် လုပ်ပါဆိုတော့
“သူ့ကိုပညာတတ်လို့မပြောပါနဲ့ ရှက်လို့ပါ” တဲ့
“လမ်းဘေးကစာအုပ်တန်းမှာ
ကျဘမ်းပဲ လုပ်စားမယ်” တဲ့
လက်ဖျားနဲ့တောင်မထိရက်ခဲ့တဲ့
အဖေကြီးက စိတ်တွေဆိုး၊ ဓာနဲ့မိုးကြိုမ်းခဲ့ပေမယ့်
ကွယ်ရာမှာ မျက်ရည်တွေမှီးကျနေရတာ
နှင်သိရဲ့လား ထွန်းအုံ။

ဖတ်လိုက်ရတဲ့စာတွေ၊ မှတ်လိုက်ရတဲ့စာတွေ
 အိမ်မှာ သူ့ထက် တတ်တာ မရှိဘူး
 အသိခေါက်ခက် အဝင်နက်သူရဲ့
 ငါ့မှာ သားဆိုလို့
 မင်းတယောက်ရှိတာ မသိလေရော့သလား
 ဟင်းကောင်းချက်ထားလဲ သူမစား
 ထမင်းကိုဆီဆမ်းပြီး ပေါက်ကြမ်းကြမ်းစားတွေပြု
 ဂမူးရှူးထိုး စားလေတော့
 မင်းရှူးပြီးလို့ တို့ကထင်
 မင်းတဝင်မှာတော့ လေ့ကျင့်တာပေါ့လေ။
 မင်းကို ခေါ်သွားကတည်းက
 ငါ့မှာ နေ့နဲ့ညတွေမှာ
 ကားသံတွေကြားရင် လန့်နိုး
 ခြေသံတွေကြားရင် လန့်နိုး
 တံခါးခေါက်သံတွေကြားရင် လန့်နိုး
 ငါ့ရင်တွေ ကျိုးခဲ့ပြီ။

အခုတော့ လေ့ကျင့်လို့ရသေးသလား
 ပြန်ရှင်လို့ ရသေးလား
 ထကြည့်စမ်းပါအုံး ထွန်းအုံးရယ်
 မင်းချစ်တဲ့သူငယ်ချင်းတွေ လာနေကြပြီလေ။ ။

လင်းထက်ငြိမ်း

ငယ်ပေါင်းဖော် ချစ်ရဲဘော်သို့

သတိရလိုက်တာ
ငယ်ကတည်းက လက်တွဲလာ
အရိပ်ပမာ မခွဲ
မိုးသဲသဲ နေပူပူ
မပြုစိတ်မညစ်
သိပ်ချစ်တဲ့ ငယ်ပေါင်းဖော်
အို ... ချစ်ရဲဘော်။

မင်းဟာလေ
ရဲရင့်ခြင်း၊ ဖွံ့ရှိခြင်း
သစ္စာရှိခြင်း
ပြောင့်မတ်ခြင်းရဲ့ ရှေ့ဆောင်
တောက်ပြောင်တဲ့
တကယ့်အနီရောင် ကြယ်တပွင့်ပါ။

ခုတော့လဲကွာ
မင်းနဲ့ ငါ
ခွဲခွာဖို့ အကြောင်းဖန်
တောင်နံရံမှာ မင်းမှူးအိပ်
တဆိတ်လောက် နားလိုက်ဦးပေါ့။

ချစ်ရဲဘော်ရေ
မင်းတာဝန် ကျေပြီလေ
ငါ့မှာသာ။ ။

ရဲဟိန်း

ကျမ မှာလိုက်ပါရဇေ

(၁)

ဖိမှာ ကိုရင်
တော့ ခရီး တော်ဆက်
တော့ အလုပ် တော်လုပ်
နောက်ဆုတ် ငဲ့မကြည့်နဲ့
မွဲမွဲတေတေ၊ စုပ်စုပ်ပြတ်ပြတ်
ကျမ ရပ်တည်နိုင်ပါတယ်။

ရှင့်သမီးနဲ့ ရှင့်သား
ကျမ ကျွေးထားနိုင်ပါတယ်၊
အဖေဝတ္ထရား
မကျေပွန်ဘူးလို့ များ
ရှင့်သားနဲ့ ရှင့်သမီး
မငြီးငြူစေရဘူး
စိတ်ချလက်ချသာ ခရီးထွက်
ကျမ ထန်းလျက်ချက်တတ်တယ်။

ဒါနဲ့ ရှင်သွားရင်
ပင်နီအင်္ကျီ၊ လုံချည်ဖျင်ကြမ်း
အပိုတထည် ထည့်သွား
တိုက်ပုံတော့ ယူမသွားနဲ့ပေါ့
ပြေးဟဲ့ လွှားဟဲ့
ကျားကျား လျားလျား
သွားရမယ့် ခရီးဝေ၊
နဲ့နဲ့ နှေးနှေး၊ လေးလေးတွဲတွဲ
မနေနဲ့ပေါ့
တော်က ခတ်အေးအေးသမား မှုတ်လာ။

(၂)

ဒီမှာ ကိုရင်
ထန်းတက်သလို
လမ်းတဝက်မှာ မနားနဲ့
ရှင့်ခေးကို အမြဲသွေး
တွေးတွေး ဆဆ
ဝိရိယ သတိ အမြဲရှိပါစေ
အရှုံးအကြောက်နဲ့
ဒူးမထောက်ခဲ့ပါနဲ့
အတွေးနေ့လို့
သွေးမဖျော့ပါစေနဲ့
ရှင့်သား ရှင့်သွေး ရှင့်ကလေးတွေက
“အိမှ တို့အဖေကွ” လို့
ဂုဏ်ယူကြရပါစေ။

သေတနေ့ မွေးတနေ့
ပြန်တွေ့ကြဦးမယ်လို့
ကျမ မမျှော်လင့်ပါဘူး
ရှင့်ကို မချစ်လို့တော့ မဟုတ်ဘူးနော်။

(၃)

ဒီမှာ ကိုရင်
 ရှင့်ခရီးက ပုပ္ဖိုးတောင်ထက် ကြီးမြတ်တယ်၊
 ရှင့်ရပ်တည်ချက်က
 ထမ်းလှီးခေးထက် ပြတ်သားတယ်၊
 ရှင့်သဘောထားက
 ပတ္တမြားထက် တန်ဖိုးကြီးတယ်၊
 ရှင့်ဖနီးကျမ သိသမျှပြောပါတယ်။

ကဲ... ကျမ နေရစ်ခဲ့တော့မယ်
 လူမမယ် ရှင့်သား
 နို့များဆာနေရော့မလား
 သွားလေ တော်သွား
 သွား
 ကျမ မျက်ရည်ကျတော့မယ်။ ။

ချောအိမော်

မီးလောင်ချောင်း

မီးလောင်ချောင်းတွင်း
ပန်းနံ့သင်း
သင်းတယ် ဟေ့ သင်းတယ်။

မီးလောင်ချောင်း
ပန်းပေါင်းစုံမျော
မျောတယ် ဟေ့ မျောတယ်။

ပန်းစုံပေါတဲ၊ မြသားကြည်လင်
ချောင်းရင်ပြင်မှာ
တိမ်မြင် မိုးမဆင်ပဲ
ဂယက်ထိုးဖောက်၊ ရေကြည်နောက်
နောက်တယ် ဟေ့ နောက်တယ်။

ငှက်အုပ်လန့်ယုံ
တောလုံးညံ
ညံတယ် ဟေ့ ညံတယ်။

သားကိုချီပိုး၊ ကျည်ကိုထိုး
စစ်ဆိုးလူမိုက်၊ ခုခံတိုက်
တိုက်တယ် ဟေ့ တိုက်တယ်။

မီးလောင်ချောင်း
ပန်းတို့လဲနီ
ရေလဲနီ
နီတယ် ဟေ့ နီတယ်။ ။
ကိုဖိုးဝင်း

ငြိမ်းချမ်းစွာ အိပ်ဝက်နေပါလေ

ပုပ္ဖိုးတောင်မြေမှာ
သူ့ရွာ ရှိနေရဲ့
ပုပ္ဖိုးတောင်အနီးမှာ
ရွာမငြီးတဲ့
ချစ်ဇနီးနဲ့ သား၊ သူ့ချစ်ထားခဲ့
သူ့ မြေမှာ၊ သူ မနေသာခဲ့
အရှေ့ရဲ့ ခေါ်သံ
သူ့နာခံခဲ့။

ညီအကိုတော်တွေနဲ့
သူ့အနေ ပျော်ခဲ့ပါရဲ့
ရိုးသားမှုနဲ့ နေတတ်သူ
ပွင့်လင်းတဲ့သူ
အလုပ်ကိုမြတ်နိုးသူ
အဆိုးဆုံးတွေကြားမှာ
နေသားကျတတ်သူ
လက်ရဲ့ ဇက်ရဲ့
အမျက်ထွက်ခဲ့သူ
တကယ်တော့ သူဟာ
အမှန်တရားမှာ ပျော်မွေ့သူပါ။

ဆောင်းမပြောင်း နေ့မကူးမီ
ပေါင်းလောင်းမှာ နေဦးမယ်တဲ့
အစားအသောက် ဆင်းရဲပေမယ့်
ဓားကောက် 'ချင်း' ဆဲပါတဲ့။

သူ့နှစ်မ္မာရင် သွေးသားသစ်တို့အတွက်
သူ့ရာဇဝင် ရေးထားရစ်ခဲ့မယ်တဲ့
ဒဏ်ရာအကျက်မှာ
ရန်တကာ သူထွက်တိုက်ဦးမယ်တဲ့
ပေါင်းလောင်းချောင်းနားမှာ
သူ့ဖျားနာနေပေမယ့်
ဆင်သေတောင်ခြေမှာ သူ့အနေကြာပေမယ့်
မိုးကျရင် ရိုးမကူးမယ်တဲ့။

မျက်လုံးအကြည်ဓာတ်မှာ
ပြတ်သားမှုတွေနဲ့ သူ
သတိမလွတ် ဦးမညွတ်ခဲ့သူ
အဆုံးထွက်သက်မှာ
အပြုံးမပျက်၊ ကြိုးဝါးချက်နဲ့သူ
ဝိညာဉ်အလွင့်မှာ၊ ကြည့်မြင်တာ မစွန့်ခဲ့သူ
ဧည့်သည် အိုးစားအကွဲမှာ
ရန်တကာဖြူ၊ အညှိဖွဲ့ထားရဲခဲ့သူ
အခု... သူ
ဒဏ်ရာဒဏ်ချက် တနင့်တပိုးနဲ့
ပေါင်းလောင်းမြစ်ရိုးတလျှောက်မှာ
သွေးသောက်ညီနောင် နှစ်ယောက်နဲ့အတူ

အင်အားချင်း မမျှတဲ့
သုံးယောက်နဲ့ တစ်
အဲဒီနေ့က တိုက်ပွဲမှာ။

ခားကိုခားနဲ့၊ တုံ့ပြန်ခဲ့ကြ
လုံကိုလုံချင်း၊ တုံ့နှင်းခဲ့ကြ
မြင်းကိုမြင်းချင်း၊ စီးချင်းထိုးကြ
သွေးချင်းချင်း အံ့ထွက်
ပုပ္ဖိုးမီးတောင် ထပွက်သလို
လျှံထွက်
ပေါင်းလောင်းရေပြင်ထက်မှာ
အနီရောင်လက်စေ့ခဲ့တယ်။

ပုပ္ဖိုးတောင်ထိပ်မှာ
ဝိဉာဉ်တို့အိပ်စက်နေပါပြီ၊
ပုပ္ဖိုးတောင်ကလင်မှာ
ရာဇဝင်ကမ္မည်း ကပ်ခဲ့ပါပြီ၊
အဆုံးအဖြတ် နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲမှာ
စိတ်ဓာတ်နိုင်မာ မပြုလဲခဲ့တဲ့ ဝိဉာဉ်တို့၊
အစဉ်ထာဝရ
ငြိမ်းချမ်းကြပါစေ။ ။

ထွန်းခိုင်

ပင်လယ်

ပင်လယ်ပြင်မှာ ဆည်းဆာချိန်ဟာ အလှဆုံးပါ။
ဆည်းဆာချိန် တိမ်တောက်ရင်
အိမ် ဘယ်လောက်ပင်ဝေးဝေး လွမ်းဆွေးရပါတယ်။

ကျနော်လဲ လွမ်းတယ်၊ သူလဲ လွမ်းပါလိမ့်မယ်။

သူ့နာမည်က မောင်မျိုးစင်တဲ့
ဒါပေမယ့် အဖေတကွ အမေတကွမို့
ရွာထဲကို သူပုန်ဝင်တော့
မြင်မြင်ချင်း ချစ်တဲ့စိတ်နဲ့
လိုက်ခဲ့တော့ မောင်မျိုးစင်။

ထမင်းအိုးထမ်း၊ ဟင်းအိုးထမ်း
ကင်းစောင့် ဟင်းရွာ၊ ထင်းမြောက်ကောက်
ဒီလိုနဲ့ တမိုးသောက်လိုက်တော့
မျှစ်စို့ပေါက်လိုကြီးလာခဲ့ပြီ မောင်မျိုးစင်။

ချောင်းဝကနေ ပင်လယ်အထွက်
သူများတွေ သေနတ်ကိုယ်စီနဲ့
ဟန်ချီချီ လှေပေါ်အတက်မှာ
သေနတ်တလက် ကိုင်ပါရစေဆိုတော့
မင်းအရပ်ပုသေးတယ် မျိုးစင်
ထမင်းအိုးတွေသာပြင်တဲ့။

ပင်လယ်ထွက်လိုက်၊ ထမင်းချက်လိုက်
တောင်ပေါ်တက်လိုက်၊ ထမင်းချက်လိုက်
ကင်းစောင့်လိုက်၊ ထမင်းချက်လိုက်
ပျော်နေလိုက်တဲ့ မောင်မျိုးခင်။

တနေ့တော့ တောတွင်းကို ရိက္ခာယူအသွား
ထောင်ထားတဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ မိုင်းက
ခြေတဖက်ကို အပိုင်းပိုင်းဖြတ်လိုက်ပြီ။

မောင်မျိုးခင် ဘယ်သွားမလဲ...
မောင်မျိုးခင်ကို ဘယ်ထားကြမလဲ ...
မောင်မျိုးခင် ဘယ်မှာလဲ ...။

ပင်လယ်ဝမှာ “ရေချမ်း” လို့ခေါ်တဲ့
တံငါလုပ်စား။ ဆင်းရဲသားရွာကလေးမှာ ရှိပါတယ်။

ညနေဆိုရင် ဓွေးလှမ်းတဲ့စင်ပေါ်မှာ
မရှိတော့တဲ့ ခြေတဖက်ကို ပုဆိုးလေးနဲ့ အသာဖုံး
သူ့မှာ ဘာအပြစ်မှ မရှိပါဘူးဆိုတဲ့ အပြုံးလေးနဲ့
ထိုနေတာ အဲ့ဒါ မောင်မျိုးခင်ပါပဲ။

ပင်လယ်ပြင်မှာ ဆည်းဆာချိန်ဟာ အလှဆုံးပါ။

ခင်ဈား ပင်လယ်ရောက်လို့ ဆည်းဆာချိန်ပျောက်နေရင်
ပင်လယ်ကြီးရဲ့ ဆည်းဆာတွေအကုန်လုံး
မောင်မျိုးခင်မျက်လုံးထဲမှာ ရှိပါတယ်။ ။

သူရ

ပြောပြပါတော့ ပသိန်းရှင်

တကယ်တော့
 ရုတ်တရက် ကွယ်ပျောက်
 ခြေရာကောက်ပို့ပင် မချန်ရစ်ခဲ့သလို(ပါ)
 ကျန်သူတွေရဲ့ ရင်တွင်းမှာတော့
 တုတ်နှောင်ထုတ်ပိုးမိနေတဲ့
 စို့နှင့်ကြေကွဲမှုညတွေနဲ့ပေါ့၊
 ခံစားရသူတွေမှာတော့
 ပန်ထွာဘုရင်မ
 မြို့စားလေးသျှိုဝ
 ရထားပေါ်က
 ထန်းလျက်သည်မလေးအညိုနဲ့
 ဘဝတစ်ခုလုံးကို အနုပညာထံမြှုပ်နှံထားမယ့်
 သိုက်ထွန်းရဲ့ ရင်ကျူးသံတွေ
 ကြားနေရင်း တွေဝေ
 ပြေမရနိုင်ဘူး ဝေဝေရေ။
 သူ့ကို
 ဆည်းဆာကွယ်နှုတ်
 တမိုးချုပ်ခဲ့ပြီဆိုတော့
 အချစ်ညနဲ့ရင်ခုန်
 မြစ်ပယ်ရုံဘေးမှာ
 အိုယန်ဟိုင်းတေးသံတွေ ရွတ်ဆိုရင်း
 ဘဝကို ထုနှက်မွန်းမံနေတာ
 နိုးတဝက်အိပ်မက်တိုင်းရဲ့
 ညအသချေတွေ တွေနေပြန်တယ်။

အဲဒီမှာလေ

သူဟာ

“ငကျော်”

“ကျော်ဆိုင်”

“နိုင်ကြီး”

“နိုင်ဝင်းဆွေ”

“ဆရာနိုင်” ဆိုတဲ့ နာမတွေအပြင်

“ဝ”မလေးကျုံ့ရဲ့ ချစ်လင်

သားမောင်ဆန်းရဲ့ပခင်

အနုပညာရှင် ကဝေလဲဖြစ်နေရဲ့။

သမိုင်းရဲ့ တော်လှန်ရသ

ဘဝစာမျက်နှာတချို့မှာ

တခါအုပ်ရင် တဂါဝင် ကြီးတဲ့ခေတ်

သူ့လက်တွင်းမှာ ဖြစ်ခဲ့ဘူးရဲ့လို့

တသဟစ်ကြွေးလာခဲ့ရင်း

ယုံကြည်ရာကို ဖြတ်သန်း

မိုးကြမ်းလေကြမ်းတွေနဲ့

ရေဆန်လမ်းထက်မှာ

လူတကာနဲ့ မတူ

မဟူရာမေတ္တာတွေနဲ့ သူပေါ့

အခုတော့ဗျာ။

စံပယ်တော

မာနယ်ပလော

စာပေကလပ်

ရဟန်းပျိုသမဂ္ဂ

သနူးထူး
သစ္စာရှိဖျား
ဒေါင်းအိုးဝေ
စုပေါင်းထားရစ်
လှစ်ကနဲပင်၊ ကိုယ်ထင်မပြ
သူချစ်မဝတဲ့
ချင်းကုန်းရွာလေးက
အမေဖွားဆိုင်ထံ ပြန်သွားလေလား။

ဒါမှ မဟုတ်ရင်လဲ
မိစ္ဆာတွေကို သုတ်သင်ဖို့
စစ်မြေပြင်ကို ချီတက်သွားပြီလား။ ။

ဒေါင်းနီ

၂၀၁၁၀၉၉၇

လပင်းသံလွင်
သီချင်းရှင်နှစ်ယောက်
နောက်သုံးညများ

သံလွင်နံ့အေး
ဝါးတဲလေးနဲ့
အေးမြရွှန်းဖိတ်
လရောင်ရိပ်အောက်
လူနှစ်ယောက်လား၊ စကားဖောင်ဖွဲ့။

ရင်စုန် နှလုံးသား
စကားလုံး နိမိတ်ပုံ
သူပုန် ဒေသနာ
ကဗျာ မြည်ကြွေး။

သူ့ရဲ့မျက်လုံး
စကားလုံးနဲ့
အပြုံးပွင့်တွေ
လရိပ်အောက်မှာ ကြွေး။

နှလုံးသားဖွင့်လှစ်
ကြေငွေထဲ ရွက်လွင့်သွားလိုက်တာ
ထိုည
လမင်းဖြစ်ခဲ့တယ်။ ။

(ဆရာနိုင်ဝင်းဆွေ နှင့် အမှတ်တရညများသို့)

ရဲနည်

ရှင်သန်ပြီ မိုးပခ

လေညှင်းကလေး လာနေပြီ
ငွေ ခွေ ကလောင်ရတု
မိုးမဘေး ။

မဟူရာမေတ္တာ
မသိန်းရှင် ဆီပို့ ပေးပါ
နွေတည
ရေဆန်လမ်း
လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်
ရန်သူဖက်ဆစ်
ရေရှည်စစ်
မြေအောက်လုပ်ငန်း။
ပရိက္ခရာရှစ်ပါး
ဝါးတဲကျောင်းတဆောင်
နဲ့သာ
ဘုရားပန်း။

ဘာ...
“ကျွန်တော်သေသွားပြီလား”
မမေးပါနဲ့ ဗျာ... မမေးပါနဲ့
ကျွန်တော်တို့ ရဲ့ အနားမှာ
ဆရာဟာ
လေညှင်းလေး တဖွဲ့ နှစ်ဖွဲ့ နဲ့
နှုတ်ခွန်းတော်ဆက်နေဆဲ။ ။

အေးထက်(လူဘောင်သစ်)

သင် သို့မဟုတ် သင်

သင်ဟာ တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်
သင့်အတွက်ပေးဆပ်နေကြတဲ့
ပေးဆပ်ခဲ့ကြတဲ့
သွေးများ
ဈေးများ
နှလုံးကြော့မှုများ။

သို့သော်
သင့်ရဲ့အသက်ရှင်မှုများ
သင့်ရဲ့ဘဝလမ်းမှာ
ရွက်ကိုက်ပိုး
သီးကိုက်ပိုး
အမြစ်ကိုက်ပိုးတို့
မဟာမိတ်ဖွဲ့ တီးတိုးနေကြရဲ့။

သင် မနှမ်းရဘူး
သင် မညှိုးငယ်ရဘူး
အို...
သင် မသေရဘူး
ဒါဟာ မရေမတွက်နိုင်တဲ့ ဘဝတွေရဲ့စုဖွဲ့မှုပေါ့။
သူ့အား
သင့်ထံမှ ခွန်အားမျှပါ
သူ့အား
စစ်သူကြီး အရာထားပါ
သူဟာ သင့်အတွက် သစ္စာဖြစ်ရမယ်။ ။
ရဲဘော်မောင်ပိုင်

ဝံပုလွေ

ဒါ ...

အဖော်တွေနဲ့ ကွဲသွားတဲ့

ဝံပုလွေတကောင်ရဲ့

စူးစူးရဲရဲ အော်သံပဲ

ရှိလန်ဟိုက်

တောင်ကြောအတိုင်း

ခုံးစိုင်းခုန်ပေါက်

သားရဲတွင်းသို့ အရောက်ပြန်

လမ်းစကို အနဲ့ခဲလိုက်

နဂါးနဲ့ကြို

ဂဠုန်နဲ့တွေ့

ခြင်သေ့နဲ့ တိုက်ပ။

မိုင်ပေါင်း

ရာထောင်ရှည်က

အဖော်တွေကြားအောင်

အရှည်လျားဆုံး

အူ လိုက်မိရဲ့

ဒေါနရေ

ငါ့ အသံကြားလား

“ရထား ဖြစ်လား”

သံလွင်

သံလွင်

“ရထားဖြစ်လား”

အသံဘယ်လောက်ကြားလဲ

ကြားရင်အကြောင်းပြန်ပါကွယ်။

“ကယ်လီဖိုးနီးယား”က

တစ္ဆေလို နေ့စင်းပ

အထီးကျန်လှချည့်ရဲ့။

သော်လဲထ လှေဆိပ်က
ဈေးခင်းလေးလို
ခင်ဖို့ မကောင်းပေဘူး။
အုံ့မှိုင်းမှိုင်းကောင်းကင်အောက်မှာ
နေ့ရော
ညပါ
တံခါးပိတ်
အိပ်မောကျ
တစပြင်ပမာ
တမြန် မနေ့ကတော့
ဆောင်းမင်းသမီး
“နှင်း”ဟာ
ဖြူလွလွ
ပုဝါတစနဲ့ ကတယ်။
နယ်ခံတွေကြားမှာ
အလွမ်းများများနဲ့
အားပေးနေတဲ့
ဝံပုလွေရဲ့အသံဟာ
ပစ္စိပိတ်သမုဒ္ဒရာပေါ်မှာ
လွင့်ပျံ
တို့ပြန်ချင်လှပါပြီ နှင်းရယ်။
ဟိုး အဝေးက
လှမ်းလို့မြင်ရတဲ့
ဝက်ဝံတောင်ကြီးရဲ့
“ပတ်ဖန်ဒါ”လမ်းနံဘေးက
အရိုးခံပန်းလေး
ဆွေးပြီး ကျန်ရစ်လိမ့်။
“နီတားဒါး”
သဲကန္တာရကြီးမြော

ဥတ္တရရာသီရဲ့
 ဟိန်းဟောက်မှုအောက်မှာ
 ပူလိုက်
 အေးလိုက်
 ငန်းဖျားရိုက် ခိုက်ခိုက်တုန်နေ။
 ဝံပုလွေတကောင်ရဲ့
 “ကယ်လီဖိုးနီးယား” သွား တောလား
 ခြိမ်းခြောက်မှုတွေကြားမှာ
 သွေးခဲလို့ မသွားပေဘူး။
 အလို ...
 “စွယ်လို” ငှက်လေးတောင်
 တောင်ဝန်ရိုးစွန်းက ပြန်လာကြပြီပဲ
 “ဆန်တီရေးဝိုး” က
 ဘုရားကျောင်းအိုကြီးထဲမှာ
 ဒေသခံတွေက
 သူတို့အပြန်ကို
 ခေါင်းလောင်းထိုးကြိုဆိုကြ
 တောင်ဘက်က ပြန်လာတဲ့မိတ်တွေတို့ရယ်
 ဒါ့အတွက် စာပါလား
 ဒါ့ကို ဘာမှာလိုက်ကြသလဲ
 သားပျောက်ရှာနေတဲ့အမေတွေနဲ့
 စစ်ပြေးဒုက္ခသည်တွေ
 အခြေအနေ ဘယ်လိုရှိပါစ။
 ခုချိန်ဆို
 ဒေါနမှာ
 တောမီးတွေ လောင်စပြုပြီပဲ
 ပေါက်လဲနဲ့၊ ပဒတ်စာတွေလဲ
 နေထဲ၊ မီးထဲမှာ ရဲရဲပွင့်
 အနာဂတ်ကို မျှော်လင့်ကြရော့မယ်။

ဒါကိုပဲ
 သေကောင်ပေါင်းလဲ
 ငါချစ်ခဲ့။
 သားရဲဟောက်သံတွေ
 ဆူဆူညံ
 ထွေးရဲရဲ သံရဲရဲ
 လေးသံမစဲ၊ မြားသံမစဲ
 သဲသဲမဲမဲ
 ထိုးနှက် တိုက်ခိုက်နေကြ။
 အစွယ်တွေ ဓွေးဓွေးလှုပ်
 ဝံပုလွေတအုပ်လဲ
 မီးတောက်ထဲမှာ
 ဝုန်းဒိုင်းကြဲ ချီတက်သွား
 တိုက်ပွဲခေါ်သံကြားမိတယ်။
 ယူဇနာပေါင်းများစွာက
 နာနာကျည်းကျည်းနဲ့
 ကွဲချို၊ မှတ်သံ
 ငိုသွေးမှာ ပွက်ပွက်ညံ့ပေါ့။
 ဒီတခါ
 ဒဏ်ရာပလပူ
 ဆာလောင်ဝတ်မှုတ်မှုတွေ အနုန္တနဲ့
 ခေါင်းမာလှတဲ့ ဝံပုလွေဟာ
 ရိုဝေဝေဝိုင်ခွက်ကို
 မီးလင်းဖိုနံရံမှာ ပေါက်ခွဲ
 ဝုန်းကနဲ ခုန်ထ
 မီးတောက်ထဲကို ခုန်ချသွားတယ်
 ရဲရဲ။ ။

မိုးသီးစွန်

ဝုဉ်းရွာ

ဝိယက်နမ်စစ်ပွဲတုန်းက
 သွတ်ဆူးကြိုးကာ ရွာမျိုး
 စုစည်းရွာ
 နောက်ဆုံးပေါ်ပြဿနာ
 အကြီးမားဆုံး နို့တိုက်သတ္တဝါတွေရဲ့
 အစုလိုက် အပြုံလိုက် တောပြောင်းခြင်း
 ဒါ

ကမ္ဘာကျော်သွားတဲ့
Shiddler's List ဇာတ်ကားရဲ့
 ဇာတ်ဝင်ခန်းစာရဲ့ ပီပြင်ပ
 ရုပ်ဆိုးစွာလှပ။

မျက်နှာအတုတပ်ထားတဲ့
 ငြိမ်းချမ်းရေးစားပွဲပေါ်
 နမိတ်တွေ တော်လဲ
 လဲသေနေတဲ့ ချိုးငှက်တကောင်။ ။

တိုးသစ်

ငှက်ကလေးတွေ ပျံသွားနေကြ

(တစ်)

ဟိုး မှာလေ
 ငှက်ကလေးတွေ ပျံသွားနေကြ။
 တိမ်အုပ်တွေကို ကျီစယ်ဖို့လား
 လမ်းသလား လေသလား
 ကျနော်အားလဲ
 အတောင်ပံတွေ တပ်
 လေရဟပ်နဲ့ ဆွဲခေါ်သွားလေရဲ့
 လေအဟုန် စီးစေချင်လို့ ဖြစ်မယ်ပေါ့။
 ကျနော်လဲပဲ
 လူးကာ လိမ့်ကာ
 ပါသွားလေရဲ့။
 ယောနသံစင်ရော်
 ငါ့ အဖော်မှ မဟုတ်။
 ငါဟာ ငှက်သန်သန် တကောင်လောက်
 သာပါ။

(နှစ်)

အိုး
 အဖိုးအို
 ကျွန်ုပ်ရဲ့ အဖိုးအို။
 ကျွန်ုပ်ကိုများ
 အခါတပါးက
 သင့် နှလုံးသား
 အနုပညာ မြားတစင်း
 မြင်းတစ်။ လေးတလက်နဲ့
 ဟိုး မိုးသားတိမ်နက်နက်တွေထဲဆီ
 တိုးဝင်မိုင်းဘူးလေရဲ့။

“ကလေးရေ
ဒီလို မသွားနဲ့
ကလေးရေ
ဒီလို မနားနဲ့
ဒီလို ချိုးကွယ်
ဒီလို ကွေ့ကွယ်
ကလေးရေ
--- --- --- --- တဲ့”။
အဖိုးအိုရဲ့ နှုတ်ကပါတ်တော်
ခါးသွားများ
သစ္စာတရား
ကျွန်ုပ်ရဲ့ ကိုယ်
အနက်ရှိုင်းဆုံးဆီ အထိ
ထိုးမြှုပ်ဘူးလေရဲ့။
“အဖိုးရေ
--- --- --- ---
ကျနော်လေ
--- --- --- ---
အဖိုးရေ
--- --- --- ---”။

(သုံး)

“အဝကို ချစ်
 လောကကို ချစ်
 အနုပညာကို ချစ်
 တော်လှန်ရေးကို ချစ်
 မီးရှို့ဖျက်စီးခြင်းကို ချစ်
 အချစ်ကို ချစ်
 အချစ်ကြောင့်ပဲ ကွန်မြူနစ်လဲ
 ဖြစ်ခဲ့တယ် ဆိုတဲ့။
 ကျနော်က ချစ်တဲ့
 ကျနော်ကို ချစ်တဲ့
 သစ္စာကို ချစ်တဲ့
 တကိုယ်လုံးမှာ
 အချစ်တွေ စီလို၊
 အမြဲတန်း ပြီးနေစေချင်တတ်တဲ့
 အဖိုးရေ”

ဟိုး

မိုးသားတိမ်အုပ်အုပ်တွေထဲ
 လွတ်မြောက်ရေး တေးတပုဒ်
 အပြုံးတဆုပ်လောက်နဲ့
 ကျနော်ရဲ့ ကိုယ် အသေးအနှုတ် မှန်သမျှ
 နားရင်းတချက် ချလို၊
 ဆုံးမဦးပေါ့။

(လေး)

ဟိုး မှာလေ
 ငှက်ကလေးတွေ ပျံသွားနေကြ။

တိုက်အောင်

၉၅/ ငပဖော်ဝါရီ

ကောက်ရိုးစားတဲ့ “လောက်”
တန်ဘိုးတရား မသိတဲ့ ဦးနှောက်တွေနဲ့လေ။

ဖားသူငယ်လို ဘဝင်လောက်နဲ့
ပဲခူးရောက်ရောက် စိုင်းချင်သူတွေက
လက်ရဲဇက်ရဲနဲ့ မိုက်မဲလိုက်ကြပုံများ
ယုံနိုင်မတဲ့လားဗျာ။ ။

မင်းမင်းဦး

ဆောင်းရက်တွေက ရှည်ပါတယ်

မှောင်ပိတ်နေတဲ့ မြူတွေထဲမှာ
 ပင်ထိပ်ရွက်ဖျားတွေက
 ရွံ့စွက်ကြား ကယ်သူမဲ့အလောင်းရဲ့
 ငြိမ်သက်တဲ့ လက်မောင်းတွေလို
 ဆောင်းရက်ရှည်မှာ အထီးကျန်။

သားကို တွေ့ဖို့အရေး
 လမ်းစားက တဲကိုရောင်း
 ထန်းတောထဲကို ပြောင်းလာကြတဲ့
 ဟောဒီ မြေးအဖွားတွေအတွက်
 ဒီနှစ် ဆောင်းရက်တွေက ရှည်တော့မယ်။

အရက်မကျင်းခင်မှာပဲ
 ဖယောင်းတိုင်အလင်းနဲ့ ဘုရားရှိခိုး
 မျက်ရည်မိုးတွေနဲ့ သားအတွက် ဆုတွေတောင်းနေစဉ်
 ဆောင်းနှိပ်စက်လို့ အိပ်မပျော်တဲ့
 ဝံ့အိတ်အောက်က မြေးနှစ်ယောက်ကလဲ
 တယောက်ကိုတယောက်ဖက်ရင်း ရင်တွင်းမှာ
 “ဘုရားကြီးရယ် အဖေကြီး ပြန်လာအောင်လုပ်ပေးပါ
 အဖေကြီး သေလိမ့်မယ်”။

နှင်းစက်တွေက တဖြောက်ဖြောက်
 တံစက်မြိတ်အောက်မှာပဲ
 အမေ့အသံ ဟောက်ပက်နဲ့
 “အားလုံး ငါးပိသာခွဲ”
 ရင်ထဲ ခဲဆွဲပေးလိုက်ရသလို
 လှိုက်ဖိုတဲ့ နှလုံးသားနဲ့
 “ကူးတို့ပေါ် ခုန်မတက်နဲ့
 လမ်းမြတ်ရင် ကားသတိထား
 တို့သားအမိ စုစောင်းတွေနဲ့
 စောင်းကုန်ရင် အဖေ့ကို သွားတွေ့မယ်”
 ဆယ်နှစ်ရွယ် ထန်းလျက်သည်မလေးရယ်
 အမှောင်ထဲမှာ
 မင့် ခေါင်းနဲ့တောင်း
 ခေါင်းကကြီးသလား၊ တောင်းကကြီးသလား
 ဆောင်းရက်တွေက ရှည်တော့မယ်။

အဦးဆုံး ကူးတို့နဲ့ မြို့ပေါ်တက်
 ကမ်းအထက်ကတည်းက
 ထန်းလျက် ထန်းလျက်နဲ့
 တလမ်းဝင် တလမ်းထွက်
 အက်နေတဲ့ အသံတွေက
 လေထဲမှာ ဓ့ကဘဲကာ ဝဲ
 အကျဉ်းထောင်ထဲက မင်းအဖေအသည်းတွေ
 ကွဲလိမ့်မယ် သမီးရယ်။

ရတောင်းပြည့်စေတီဝန်းထဲမှာ
နှင်းစက်တွေ စို၍
မြူမှုန်တွေ ပြိုကွဲချိန်မှာတော့
ဟို အဝေး
ချင်းတွင်းဘေးက ထန်းတောထဲမှာ
ဆောင်းရက်တွေက ရှည်ဆဲပါ။ ။
မြင့်ကျော်ခေါင်

တော်လှန်ရေး ကဗျာ

တိုက်ပွဲ ကြမ်းတမ်း
ရေဆန်လမ်းထဲ
လျှောက်လှမ်းဆဲဖို့
မိုးမရေ
(သံလွင်ကမ်းမှ)
ဇွေတညသို့
အမှတ်တရ။ ။

အောင်နိုင်ဦး

ကတ္တိပါအုပ်၍ ငြိမ်းမြတ်ငေးပါ

နန်းသွေး မင်းဆက်
လည်စင်းပေးခဲ့
သွေးပွက် အန်စင်
နန်းပြင်ရင်က
ဓားလွတ် ဝင်းလက် အရေးတော်ပုံ။

ပြေးလွှား ပြိုလဲ
တိုးလျှိုး တောင်းပန်
ရာဇဝင်ရဲ့ ရှိက်သံ
ဥာဠိယံ ထိုးခွဲ
မသဲမကွဲလေ။ ။
ထိုက်သူနိုင်

ကတ္တိပါအုပ်၍ ငပြုပြင်ပေးပါ

နန်းသွေး မင်းဆက်
လည်စင်းပေးခဲ့
သွေးပွက် အန်စင်
နန်းပြင်ရင်က
ဓားလွတ် ဝင်းလက် အရေးတော်ပုံ။

ပြေးလွှား ပြိုလဲ
တိုးလျိုး တောင်းပန်
ရာဇဝင်ရဲ့ ရှိက်သံ
ဉာဏ်ယံ ထိုးခွဲ
မသဲမကွဲလေ။ ။
ထိုက်သူနိုင်

အားဟန်သပ်ပွင့်

ကျောက်တောင် ကျောက်ခဲ
သဲကန္တာရထဲမှာ
နေ့တစ်ရက်
နှစ်များစွာ
နေလာပျိုမြစ်
ကန္တာရကျောက်ပန်းအဖြစ်
မုန်တိုင်းက ထုဆစ်လိုက်တယ်။ ။

စွမ်းမြိုင်

ရွှေရုပ်တု

ရဲဘော်
ဇနီးညီလရက် တရက်မှာ
ငါတို့ကို ရဲဘော်ခွဲထွက်သွားခဲ့တယ်။

ရဲဘော်ရဲ့ ဈာပနကို
ငိုနှိုက်ခြင်းနဲ့ ပို့ဆောင် ဂုဏ်ပြုဖို့
ငါတို့မှာ အချိန်မရှိ။

ရဲဘော်ရဲ့ ရုပ်တုကို
ယဉ်ကျေးစွာ ထုလုပ်ဖို့ ... ပြီးတော့
ထိုက်တန်စွာ ထုလုပ်ဖို့
ငါတို့မှာ ရွှေသားမရှိ။

ဒါပေမယ့်
သွေးတွေ ရွှဲနှစ်နေတဲ့
ရဲဘော်ရဲ့ အင်္ကျီကို
ငါတို့ အလံထူလို့
ရှေ့သို့ ရှေ့ကို
ရှေ့ဆီကို သွားနေကြတယ်ဆိုရင်
နှစ်နှစ်ချိုက်ချိုက်
အိပ်ပျော်လိုက်ပါတော့ရဲဘော်။ ။

ငွေအောင်

၅၅၅၅

၇၅၅၅

၉၃၅

Min Kyauk Hine 97

နိုင်င်းဆွ
(၁၉၄၀ - ၁၉၉၅)

စာရေးဆရာနိုင်င်းဆွသည် မဟာရာမေတ္တာ ဝတ္ထုဖြင့် ၁၉၆၀ ပတ်ဝန်းကျင်ခန့်က မြန်မာစာပေလောကတွင်ထင်ရှားကျော်ကြားလာခဲ့သည်။ ၁၉၇၈ခုနှစ်တွင် သူ၏ကဗျာနှင့် ဆောင်းပါးများကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီးနောက် စစ်အစိုးရ မှလိုက်လံဖမ်းဆီးမှုကြောင့် တိမ်းရှောင်ခဲ့ပြီး ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီသို့ လွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲများ ဆင်နွှဲရန်ရောက်ရှိခဲ့သည်။

၁၉၉၁- ခုနှစ်တွင် မာနယ်ပလောတော်လှန်ရေး ဗဟိုဌာနချုပ်သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ၁၉၉၁- ခုနှစ်တွင် စာပေနှင့် အနုပညာကလပ် (လွတ်မြောက်နယ်မြေ) ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ပြီး စာပေနှင့်အနုပညာကလပ်မှ ထုတ်ဝေသော သစ္စာရီဗျူး (အမှတ် ၁၊ ၂၊ ၃) အား အယ်ဒီတာချုပ်တာဝန်ယူ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ သစ္စာရီဗျူး၊ သနုထူး၊ ဒေါင်းအိုးဝေ၊ လူ့ဘောင်သစ် စာစောင်များတွင် ကဗျာများ၊ ဝတ္ထုများ၊ ဆောင်းပါးများ၊ နိုင်ငံရေးစစ်တမ်းများ၊ တော်လှန်ရေးအဖွဲ့ အစည်း မိတ်ဆက်များ၊ ဆောင်းပါး (၄)စောင်နှင့် သုံးဘက်မြင် အနုပညာစစ်တမ်းကြီးကို ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၉၅ခုနှစ် ပေဖော်ဝါရီလတွင် မာနယ်ပလောဌာနချုပ်အနီး ဟွေးဖောလူရွာတွင် သူချစ်သော လွတ်မြောက်နယ်မြေ၊ တော်လှန်စာပေ အနုပညာလောကနှင့် ရဲဘော်ရဲဘက်များကို ခွဲခွာသွားခဲ့သည်။ ကျဆုံးစဉ်တွင် ဇနီး ဒေါ်ကျို (ဝ တိုင်းရင်းသူလေး) နှင့် သား မောင်ဆန်းတို့ ကျန်ရစ်ခဲ့ပါသည်။